Valitukset Loviisan sataman ympäristölupapäätöksestä / vastine Vaasan hallinto-oikeudelle

Ympäristöterveysjaosto 08.10.2026 § 99
2233/11.05.02.08/2024

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuollolta vastinetta Loviisan sataman ympäristölupaan kohdistuvista valituksista. Vastine pyydetään osoittamaan Vaasan hallinto-oikeuteen viimeistään 25.9.2026, mutta vastineelle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 9.10.2026 saakka. Vastine pyydetään lähettämään ensisijaisesti sähköisenä (vaasa.hao@oikeus.fi) erillisenä tiedostona ja nimeämään tiedosto sisällön mukaisesti. Vastineessa tulee ilmoittaa asian diaarinumero **855/2026.**

Muutoksenhaunalainen päätös on Lupa- ja valvontaviraston ympäristölupiin kuuluva päätös, 8.6.2026, nro 280/2026, josta ovat valittaneet Loviisan Satama Oy ja Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry.

Loviisan Satama Oy hakee Vaasan hallinto-oikeudelta muutosta LVV:n valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiin K1, K4 ja K7. Loviisan Satama Oy vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus:

1) muuttaa lupamääräystä K1 siten, että:

a) taulukon kohdassa 10 Termisissä prosesseissa syntyvät jätteet sallitaan vaarattomien jätteiden ohella myös nimikeryhmiin 10 01 XX ja 10 02 XX kuuluvien kiinteään olomuotoon kuuluvien pakattujen vaarallisten jätteiden vastaanotto, välivarastointi ja käsittely; ja

b) lupamääräyksen kolmas kappale kuuluu (muutos kursiivilla): ”Satama-alueella saa edellä esitetyn taulukon lisäksi välivarastoida SRF ja RDF-jätepaaleja yhteensä kerrallaan enintään 20 000 tonnia. Välivarastointi saa kestää eräkohtaisesti enintään kuusi kuukautta. *Käsittelemätöntä ruokajätettä sisältävien* RDF-jätepaalilastien vastaanotto/laivalastien purkaminen on kielletty 1.5.–30.9. välisenä aikana.”

Vaatimuksensa perusteina yhtiö toteaa, että Loviisan sataman kautta on jo vuosikymmeniä kulkenut yksiköityä eli pakattua vaarallista lastia jätenimikkeellä "10 02 07* kaasujen käsittelyssä syntyvät kiinteät jätteet, jotka sisältävät vaarallisia aineita". Sataman kautta kuljetettavat termisissä prosesseissa syntyneet vaarallisiksi luokiteltavat jätteet kuljetetaan vaarallisten aineiden kuljetuksina sovellettavien kansallisten ja kansainvälisten kuljetusmääräysten mukaisesti. Kuljetettavat jätteet on pakattu asianmukaisesti vaarallisten aineiden kuljetukseen tarkoitettuihin suljettuihin suursäkkeihin, jotka varastoidaan satamassa sisätiloissa. Kyse on

näin ollen vaarallisen jätteen luokituksesta huolimatta tavanomaisista sataman kautta kulkevista tavaravirroista, eikä niiden käsittelystä, välivarastoinnista tai kuljetuksesta ole sataman pitkäaikaisen kokemuksen perusteella aiheutunut ympäristön pilaantumista, sen vaaraa tai muita haitallisia ympäristövaikutuksia.

Loviisan satamassa hajuhaittaa on aiheutunut lupamenettelyssä saadun selvityksen perusteella pääasiassa RDF-paalien aukaisusta ja pitkäaikaisesta varastoinnista ulkona, aluksissa vioittuneista paaleista ja näiden purusta sekä aluksista itsestään. RDF-paalit voivat sisältää edellä todetusti kotitalouksien ja tuotantolaitosten jätettä, jossa saattaa olla vaihtelevissa määrin mukana muun muassa ruuantähteitä ja muuta orgaanista materiaalia. Kuljetuksen ja varastoinnin aikana orgaaninen aines jätemateriaalissa homehtuu tai hapettomissa oloissa mätänee, minkä seurauksena voi syntyä hajuhaittoja. Hajuhaitan kannalta merkityksellinen tekijä ei siten ole RDF-luokitus sinänsä vaan materiaalin sisältämän biohajoavan aineksen laatu ja määrä: RDF-paalien mahdollinen hajulähde on niihin sisältyvä biojäte, joten hajun määrä on suoraan riippuvainen paalin sisällöstä. Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole esitetty selvitystä siitä tai edes väitetty, että kaikista RDF-jakeista aiheutuisi hajuhaittariski. Tämän vuoksi kaiken RDF-materiaalin käsitteleminen yhtenäisenä hajuriskin lähteenä ei perustu materiaalien tosiasiallisiin ominaisuuksiin.

2) lupamääräyksen K4 muuttamista siten, että siinä sallitaan RDF-paalien avaaminen myös aikavälillä 1.6.–31.8. välttämättömissä olosuhteissa.

Vaatimuksensa perusteena Loviisan Satama toteaa, että yhtiö on lupamenettelyn kuluessa ilmoittanut lupaviranomaiselle osana omatoimisesti jo toteuttamiaan hajuntorjuntatoimenpiteitä, ettei RDF-paaleja yhtiön päivitettyjen toimintaohjeiden mukaisesti avata kesäkuukausina. Loviisan Satama kuitenkin vastustaa valituksenalaiseen lupamääräykseen K4 sisällytettyä kategorista kieltoa avata tai purkaa RDF-paaleja aikavälillä 1.6. –31.8. ja pyytää lupamääräyksen muuttamista siten, että siinä mahdollistetaan RDF-paalien avaaminen sisätiloissa hajunpoistollisessa varastossa siinä poikkeuksellisessa tilanteessa, ettei avausta voida tehdä vastaanottolaitoksella.

3) Loviisan Satama vaatii valituksenalaisen lupamääräyksen K7 muuttamista siten, että siitä kumotaan nimenomainen viittaus tuhkiin ja kuoniin ja että lupamääräystä sovelletaan tarkoituksensa ja sanamuotonsa mukaisesti ainoastaan erityisen pölyäviin jätteisiin.

Vaatimuksensa perusteena yhtiö toteaa, etteivät kaikki tuhka- ja kuonaerät ole pölyäviä, eikä valituksenalaisessa lupamääräyksessä K7 esitetyt kategoriset lisävaatimukset näiden jäte-erien vastaanotolle ja käsittelylle ole perusteltuja ja YSL 52 §:n edellyttämällä tavalla tarpeellisia. Yhtiö toteaa, että kuona on yleensä selvästi karkeampirakeista, raskasta ja mahdollisesti granuloitua, ja tuhka puolestaan usein stabiloitua pölyämisen estämiseksi.

Kyseisiä jätelajeja käytetään yleisesti mm. maanparannukseen, mikä puoltaa Loviisan Sataman näkemystä siitä, ettei kyse ole helposti tuulen mukana leviävistä jätteistä. Sitä vastoin valituksenalaisen lupamääräyksen lisävaatimukset koskien tuhkien ja kuonien kategorista pakkaamista ja varastointia sisätiloissa uhkaavat tehdä jäte-erien kierrättämisestä kannattamatonta estäen kiertotalouden toteutumisen.

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry valittaa lupa- ja valvontaviraston päätöksellä 280/2026 Loviisan Satama Oy:lle annetusta ympäristöluvasta.

Päävaatimus kohdistuu suuria hajuhaittoja tähän mennessä aiheuttaneisiin RDF- ja SRF-jätepaaleihin. RDF-jätepaalien ns. suoratoimituksille vaaditaan ympärivuotista kieltoa. SRF-jätepaalien suoratoimituksille vaaditaan kieltoa ajalle 1.5.–30.9. ja rajoituksia tuontiin ja lyhyempää säilytysaikarajaa. Kesäkaudelle (1.5.–30.9.) luvassa esitetty RDF-jätepaalien täystuontikielto halutaan pitää voimassa. RDF-paaleja vaaditaan vastaanotettavaksi vain hajujen leviämisen estoon rakennetun hajunhallintahallin kautta ja sen asettaman tilavuuden rajoissa.

Lupapäätöksessä esitetyt tonnimäärät ovat satama-alueen kokoon suhteutettuna täysin epärealistisia. Tonnimäärien tulee vastata Loviisan satama-alueen turvallisen käytön asettamia rajoja.

Sataman omavalvonta ja viranomaisvalvonta on saatettava ajantasaiseksi. Valvontakäytännöt on luotava sellaisiksi, että valvonta todella toimii. Ennakoivien tietojen vaatimus on ehdoton.

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike perustelee vaatimuksiaan seuraavasti:

Energiakäyttöön tuotujen RDF- ja SRF-jätepaalien mätänemisessä syntyvät kaasumaiset yhdisteet haisevat erittäin vastenmieliseltä. RDF-paalien tuonti tulisi rajata hajunhallintahallin käyttötilavuuteen, jotta ympäristön pilaantumisen taso voitaisiin vielä hyväksyä. Myös SRF-paalien käsittelyyn kaivataan tiukempia rajoitteita. Sataman toiminta on tempoilevaa ja siksi tarvitaan ennakoivaa toimintamallia.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö
Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaosto katsoo, että jätepaalien (sekä RDF että SRF-paalien) sallittu kertavarastointimäärä ja aika tulee olla mahdollisimman lyhyt. RDF-paalit tulee mahtua varastointihalliin myös poikkeustilanteissa. Varastohallin hajunpoistojärjestelmän jatkuva toimivuus ja jätteiden määrän pysyminen hallittavalla ja satamaan sopiville sijoituspaikoille mahtuvina erinä ovat parhaita keinoja hallita jätehajujen leviämistä ympäristöön. Myös jätteiden kuljettaminen pois satamasta on tehtävä niin, ettei hallista ulos purku, kuormaaminen ja ajo aiheuta ympäristöön hajuhaittoja.

Ympäristöterveysjaosto huomauttaa, että jätepaalien varsinaisen hyödyntäjän (polttolaitos, teollisuuslaitos) tulee vastata siitä, että tilausmäärät pysyvät sellaisina, että jätteille on osoittaa niille suunniteltu säilytyspaikka nopeasti laivalastin purkamisen jälkeen.

Muilta osin ympäristöterveysjaosto pitää voimassa aiemmissa lausunnoissa esille nostamansa seikat.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

_____

Pykälä tarkastettiin heti.